

Лущик А.М.,
асистент кафедри соціальної
та практичної психології,
Житомирський університет
імені Івана Франка
annalushyk1269@gmail.com

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ТА ЇХ РОДИНИ В УМОВАХ ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

На сьогоднішній день, в умовах повномаштабного вторгнення велика кількість дітей та батьків потребують психологічної, соціальної, медичної та педагогічної підтримки. Переважна більшість родин вимушені були покинути своє місце проживання. Діти та їх родини ставали свідками важких та складних подій, перебування в укритті, звуки вибухів, евакуація, втрата домівки, улюблених іграшок, друзів та звичного, мирного життя. [1, с. 140] Всі ці події мають свої негативні наслідки та вплив на психоемоційний стан дітей та їх батьків. Життя кожної української родини змінилось та потребує гнучкості до нових обставин та подій. [3, с. 155] Особливої підтримки потребують вразливі категорії населення, в тому числі діти з особливими освітніми потребами та члени їх родини.

Діти з особливими освітніми потребами щоденно зустрічаються з новими складними викликами, потребують підтримки фахівців та більше часу на адаптацію до нових колективів, місцевостей, умов проживання. Буденне життя дитини, яка має особливі освітні послуги значно вирізнялось від життя їх однолітків та включало в себе багато систематичної та вкрай важливої роботи з фахівцями команди супроводу, зокрема, корекційними психологами, логопедами, дефектологами, лікарями. Саме тому, їх процес адаптації до нових умов життя в контексті військових дій потребує не лише більше часу але і супроводу психолога та інших спеціалістів. [3, с. 155]

Підтримка, в контексті повномаштабного вторгнення орієнтована на допомогу дитині та її родині якомога легше адаптуватись до нового способу життя, для цього важливо враховувати наступне: Якимчук Г. говорить про те, що «психічний розвиток у дітей з ООП детерміновано характером первинного порушення, ступенем його тяжкості, наявністю вторинних порушень, систематичністю отримання психолого-педагогічного супроводу».[2, с. 326] В силу фізичних та психічних особливостей, які мають діти, вони є більш вразливими до стресових подій. [2, с. 326]

Фахівці, які працюють з родинами, які мають дітей з особливими освітніми потребами можуть допомогти дитині проживати психотравмуючі та стресові події легше, в силу того, наскільки це можливо. Зокрема:

- Повернути дитину до навчання та рутинних справ. Це допоможе дитині відновити почуття безпеки та стабільності. [2, с. 327] [3, с. 157]
- Залучати дітей до взаємодії з однолітками. Соціалізація та можливість комунікації з іншими дітьми може стати одним з підтримуючих середовищ для дитини. Окрім того, дитина розвиватиме навички комунікації.
- Корегувати навчальне навантаження, враховуючи можливості дитини. [1, с. 140]
- Проводити консультації та просвіту для батьків. Вони потребують підтримки, розуміння та рекомендацій від фахівців. [2, с. 328]
- В силу можливостей відновити корекційно-розвиткові заняття з відповідними фахівцями.

Всі перелічені пункти є важливою складовою допомоги та підтримки дітей та батьків. Кожен випадок є унікальним і потребує індивідуального підходу фахівців.

Список використаних джерел

1. Чеботарьова, О. (2022). Навчання та підтримка дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах війни: поради педагогам. *Exceptional Child: Teaching & Upbringing*, 106(3).
2. Якимчук, Г. (2023). Психологічний супровід дитини з особливими мовленнєвими потребами в умовах інклюзивного навчання під час війни.
3. Ярмола, Н. А. (2022). Інклюзивне навчання та підтримка дітей з ООП в умовах воєнного стану.